

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/198/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119214563
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119214563.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v právnej veci žalobkyne: I. U., T. XX.XX.XXXX, H. M.Ó. X, XXX XX C. T. D., právne zastúpenú: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov.hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 920,93 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 920,93 € od 2.10.2019 do zaplatenia a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. 5747284988, zo dňa 7.7.2011, v časti 2. Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia, bod 6., v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto ZoÚ, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. Časti Všeobecných obchodných podmienok.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 20.9.2019 žiadala zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 920,93 € s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia a tiež určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

2. Žalobkyňa žalobcu odôvodnila tým, že dňa 7.7.2011 uzatvorila so žalovaným zmluvu o úvere č. 5747284988, v ktorej absentujú obligatórne náležitosti predpokladané ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., uvedením doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť s uvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN, ako aj priemernej hodnoty RPMN. Žalobkyňa tiež uviedla, že zmluva o úvere neobsahuje správny údaj o RPMN a tiež je nesprávne uvedená celková výška nákladov.

3. Žalobkyňa ďalej uviedla, že zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v časti 3. v bode 6 zmluvy, podľa ktorej sa mali zmluvné strany dohodnúť, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou. Na podporu svojho tvrdenia poukázal na závery rozhodnutia súdu prvej inštancie zo dňa 21.2.2018 pod sp. zn. 24C/182/2015 v spojení s rozsudkom KS v Prešove zo dňa 4.10.2018 pod sp. zn. 19Co/88/2018.

4. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

5. Žalovaný uviedol, že zmluva jasne obsahu počet mesačných splátok v bode 3 a to 48 mesiacov a termín konečnej splatnosti dňa 10.7.2015. Ohľadom tvrdenia žalobkyne o nesprávne uvedenej RPMN uviedol, že internetové kalkulačný sú len informatívny a nezáväzným prostriedkom a neposkytujú úplné a presné výpočty. Ďalej uviedol, že dikcia zákona nehovorí o tom, že celkovú čiastku, ktorú má spotrebiteľ uhradiť je násobok počtu splátok s ich výškou, ale že celkovú čiastkou sa rozumie súčet výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa.

6. Žalovaný taktiež vzniesol námietku premlčania nároku tak v subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba začala plynúť dňom, kedy žalobkyňa uhradila žalovanému poslednú splátku úveru a tým predčasne splatila úver. Subjektívna premlčacia doba v danom prípade uplynula dňa 26.2.2016

7. Súd vykonal dokazovanie listinami a to zmluvou o úvere na č.l. 8-9, výpočtom RPMN na č.l. 10, súhrnnými informáciami o údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrtrok 2011 na č.l. 12, výpisom z účtu na č.l. 13-19, prehlásením občianskeho združenia na č.l. 20, ako aj ďalším spisovým materiálom, pričom zistil tento skutkový stav:

8. Žalobkyňa ako fyzická osoba - spotrebiteľ uzatvorila so žalovaným dňa 7.7.2011 Zmluvu o úvere č. 5747284988, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.550,- € s uvedením výšky mesačnej splátky 55,29 €, poistenia schopnosti splácať úver - základný súbor poistenia, výšky úrokovej sadzby 25,5 %, dátumu splatnosti prvej splátky 10.8.2011, dátumu každej ďalšej splátky vždy k 10. dňu mesiaca, dátumu konečnej splatnosti úveru 10.7.2015, počtu mesačných splátok 48, RPMN vo výške 28,7 %, priemernej hodnoty RPMN vo výške 20,56 % a celkovej výšky nákladov v sume 944,92 €.

9. Žalobkyňa žalovanému titulom splátok úveru poukázala úhrady v celkovej výške 2.470,93 €, pričom 10.11.2013 uhradil sumu 55,29 €, dňa 10.12.2013 uhradil sumu 55,29 €, dňa 10.12.2013 uhradil sumu 55,29 €, dňa 10.1.2014 uhradil sumu 55,29 € a dňa 26.2.2014 uhradil sumu vo výške 746,98 €.

10. Z prehlásenia združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vyplýva, že na združenie sa obrátila žalobkyňa so žiadosťou, že potrebuje poradiť s úverom, ktorý jej poskytla Poštová banka, a.s.. Informovali ju pri osobnom stretnutí dňa 27.6.2019 o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a taktiež že obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

11. Zistený skutkový stav takto právne posúdil:

12. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb., Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom v rozhodnom čase, Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

14. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

15. Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

16. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej aj len ako „OZ“), spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 OZ, Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 2 OZ, Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

19. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. Podľa § 54 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

21. Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ, Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

22. Podľa § 456 OZ, Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

23. Podľa § 107 ods. 1 OZ, Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

24. Podľa § 107 ods. 2 OZ, Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

25. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ, Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

26. Podľa § 517 ods. 2 OZ, Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

27. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

28. Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že medzi stranami sporu vznikol záväzkový vzťah vo forme zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

29. Súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobkyne o absencii obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z.z. neuvedením doby trvania zmluvy. Z obsahu zmluvy totižto vyplýva, že dlžník bol povinný poskytnutý úver splácať v pravidelných 48 mesačných splátkach vždy k 10. dňu v mesiaci s dátumom splatnosti prvej splátky dňa 10.8.2011 a konečnou dobou splatnosti dňa 10.7.2015. Takto vymedzené obdobie trvania záväzku dlžníka je zároveň dobou trvania zmluvy.

30. V danom prípade sa súd tiež nestotožňuje s tvrdením žalobkyne, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podstatnú náležitosť v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. y/ zák. č. 129/2010 Z.z., nakoľko v čase poskytnutia úveru neboli ešte zverejnené Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2. a 3. štvrtrok 2011.

31. Súd však zistil, že v zmluve je uvedená celková výška nákladov na poskytnutý úver sumou 944,92 €, čo spolu s istinou úveru vo výške 1.550,- € predstavuje sumu 2.494,92 €, avšak pri počte splátok 48 a výške mesačnej splátky 55,29 € to predstavuje výslednú sumu 2.653,92 €, teda rozdiel medzi deklarovaným a skutočnosťou je 159,- € v neprospech dlžníka - spotrebiteľa, čo skresľuje aj výslednú RPMN. Okrem uvedeného predložená zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje zákonom vyžadovanú náležitosť uvedenú v § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. a to uvedenie predpokladov výpočtu RPMN a súd navyše nezistil, že by táto náležitosť bola uvedená v obchodných podmienkach žalovaného. Už absencia tejto jednej skutočnosti postačuje na aplikáciu § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z., čo znamená, že poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

32. Na základe uvedeného, mala žalobkyňa žalovanému zaplatiť vzhľadom na vyššie uvedené len sumu 1.550,- €, ktoré brala ako úver a keďže mu zaplatila spolu až 2.470,93 €, bolo dôvodné zaviazat' žalovaného k zaplaceniu sumy 920,93 € predstavujúcej jeho bezdôvodné obohatenie v dôsledku plnenia bez právneho dôvodu podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

33. Následne sa súd musel zaoberať aj vznesenou námietkou premlčania.

34. Začiatok subjektívnej i objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne na sebe nezávisle a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávislé. Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty sa vyžaduje skutočná a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný majetkový prospech, a o tom, kto ho získal. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o tom dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti skôr. Pri bezdôvodnom obohatení musí súd prihliadať v zmysle citovaného § 107 ods. 1 a 2 OZ tak na uplynutie subjektívnej lehoty (dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil) ako aj objektívnej lehoty (tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, desať rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo). Vo vzťahu k subjektívnej lehote žalobkyňa uviedla, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedela v júni 2019, pričom v konaní nebolo preukázané, že by toto tvrdenie nebolo pravdivé. Pre absenciu akéhokoľvek dôkazu opaku tak súd nemohol považovať námietku premlčania z hľadiska subjektívnej premlčacej lehoty za dôvodnú. Žalobkyňa sa dozvedela o tom, že plnila viac ako podľa zákona mala, čo preukázala prehlásením Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, až v júni 2019, a teda dvojročná subjektívna premlčacia lehota jej uplynie až v júni 2021. Žaloba bola podaná 18.6.2019, t.j. v rámci dvojročnej lehoty.

35. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Ak sa plnenie bez právneho dôvodu poskytuje postupne po častiach, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej z nich osobitne v okamihu, kedy k plneniu došlo. V 10-ročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel, či už priamy alebo nepriamy, musí vždy priamo smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačí teda, kedy žalovaný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechal. Občiansky zákonník napriek tomu, že vymedzuje vo svojich ustanoveniach úmyselné bezdôvodné obohatenie, podstatu úmyselného konania nevymedzuje, preto sa pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom práve. Zavinenie podľa § 15 Trestného zákona je vybudované na dvoch zložkách - vedomostnej a vôľovej. Podľa stupňa

vôľovej zložky sa rozlišuje úmysel priamy alebo nepriamy. O nepriamy úmysel ide, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním môže získať bezdôvodné obohatenie a pre prípad, že sa tak stane, bol s týmto následkom uzrozumený. Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. Žalovaný musel vedieť, že neuvedením všetkých zákonných náležitostí v zmluve o úvere nastane sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a pre prípad, že sa tak stane, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený. Konanie žalovaného pri uzatváraní zmluvy, ktorý nerešpektoval ustanovenia zákona slúžiace na ochranu spotrebiteľa nemožno považovať za súladné s dobrými mravmi. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. S ohľadom na okolnosti prípadu možno uzavrieť, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorého návrh koncipoval žalovaný a predložil ho na podpis žalobkyni, a teda bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. (porovnaj rozsudky Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/84/2011 z 12. decembra 2011, sp. zn. 2Co/9/2012 z 21. januára 2013). Z uvedeného dôvodu je v danom prípade potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, ktorá začala plynúť v momente, keď suma celkových úhrad žalobkyne prekročila sumu poskytnutého úveru.

36. Z listinného dôkazu predloženého žalobkyňou súd zistil, že žalobkyňa preplatila úver na istinu dňa 10.11.2013 a preto na základe uvedeného nedošlo k premlčaniu žalovanej sumy.

37. Z prisúdenej sumy súd priznal aj úroky z omeškania, na ktoré má žalobkyňa nárok podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

38. Žalobkyňa si uplatnila úroky z omeškania od 2.10.2019 (od druhého dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému) a vo výške nepresahujúcej limit v zmysle citovaného nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Súd preto priznal úroky z omeškania tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

39. Žalobkyňa sa ďalej domáhala určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v zmluve o úvere v časti 3. zmluvy o úvere bod 6. v znení: Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto ZoÚ, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenej v čl. 10., II. časti Všeobecných obchodných podmienok.

40. Podľa názoru súdu prvej inštancie žaloby upravené v ust. § 137 písm. c/ a d/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj len „CSP“) nevylučujú žalobný návrh o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom vzťahu v zmysle ust. § 298 CSP. Zo samotného znenia ust. § 137 CSP je možné vyvodiť nepochybný záver, že obsahuje iba demonštratívny výpočet žalôb. Aj zo znenia ust. § 298 CSP vyplýva, že súd môže v rozsudku v spotrebiteľskom spore aj bez návrhu určiť, že zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Uvedené zákonné ustanovenie teda umožňuje, aby sa spotrebiteľ aj individuálnom spotrebiteľskom spore domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky bez súčasne uplatneného nároku na plnenie z neprijateľného zmluvného dojednania. Okrem iného zo samotného zák. ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Súdný dvor EÚ v rozhodnutí sp. zn. C - 473/00 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ust. § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z. z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho

súdneho dvora a ochranu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Aj z rozhodnutia NS SR pod sp. zn. 6Ndc/20/2016 z 23.1.2017 vyplýva, že právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes. Pokiaľ ide o predmetnú zmluvnú podmienku, obdobná zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľnú vo vzťahu k dodávateľovi rozsudkom OS Prešov zo dňa 21.2.2018 pod sp. zn. 24C/182/2015 v spojení s rozsudkom KS v Prešove zo dňa 4.10.2018 pod sp. zn. 19Co/88/2018 s dátumom právoplatnosti 2.11.2018.

41. Z obsahu spisu je nepochybné, že v danom prípade ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, z ktorej vyplýva, že všetky spory medzi zmluvnými stranami budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v čl. 10., II. Všeobecných obchodných podmienok. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách), takže aj v predmetnej veci v celom rozsahu je súdna kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok v časti rozhodcovskej doložky opodstatnená. Vopred pripravená zmluvná podmienka predmetnej zmluvy o úvere, ktorú nemožno meniť individuálnym dojednaním svedčí o tom, že žalobkyňa ako spotrebiteľ nemala vôľu, ale ani možnosť si rozhodcovskú doložku dojednať individuálne. Ak má byť rozhodcovská doložka právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo konkrétna voľba znamená. Kritériom pre záver, že nejde o individuálne dojednanú rozhodcovskú doložku je nepochybne forma uzavretej zmluvy, t.j. skutočnosť, že rozhodcovská doložka bola súčasťou obchodných podmienok. Takúto rozhodcovskú doložku nemožno v žiadnom prípade považovať za individuálne dojednanú, a teda ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, a preto súd žalobe v uvedenej časti vyhovel.

42. Súd navyše dodáva, že predmetná zmluvná podmienka už bola v minulosti vyhlásená za neprijateľnú (viď rozsudok Okresného súdu Prešov z 3.12.2019, sp.zn. 10Csp/186/2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 9.6.2020, sp. zn. 15CoCsp/9/2020.

43. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto neúspešnému žalovanému súd uložil povinnosť nahradiť úspešnej žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinná strana dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená strana môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.